

OBSAH

INFORMACE O ČINNOSTI ORGÁNŮ KSKŘI V ČR

- 2 Problematika likvidací nařízených soudem
- 2 Klubové večery Svazu průmyslu a dopravy ČR
- 3 Život na dluh ... aneb zadluženost domácností v ČR
- 5 Jednotný systém vzdělávání insolvenčních správců
- 5 Konference - „Nová etapa úpadkových procesů v ČR“
- 6 Územní sekce KSKŘI v ČR

KSKŘI a stát

- 7 Rekodifikace úpadkového práva
- 7 Informace Krajského soudu v Praze o zápisu správců konkursních podstat do seznamu

KSKŘI a zahraničí

- 8 Konference ve Varšavě
- 9 Francie - zákon o řízení na záchranu společnosti
(Isabelle Didier)

Články - statě - úvahy

- 10 Zákon č. 7/2005 Zz., o konkursu a restrukturalizaci,
Zákon č. 8/2005 Zz., o správcích a o změně a doplnění
některých zákonů SR v kontextu s návrhem Zákona o úpadku
a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ČR
(Ing. Erich Deutsch)

15 JUDIKÁTY

18 INFORMACE Z TISKU

21 KSKŘI RADÍ

21 INFO SEKRETARIÁTU

PROBLEMATIKA LIKVIDACÍ NAŘÍZENÝCH SOUDEM

8. 3. 2006 se v sídle KSKŘI konalo jednání zástupců soudů (JUDr. Jolana Maršíková – místopředsedkyně KS v Hradci Králové, JUDr. Václav Mertl – soudce Krajského soudu v Plzni), ministerstev (Mgr. Marta Gregorová – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Mgr. Vendula Šteklová – Ministerstvo financí ČR) a KSKŘI (JUDr. Jarmila Veselá, Ing. Erich Deutsch, Ing. Václav Pelikán) nad problematikou likvidací nařízených soudem. Cílem jednání bylo zhodnocení analýzy problematiky viděné ze strany jednotlivých akterů likvidačního řízení. Na základě rozsáhlé diskuse byly vygenerovány k řešení, jak dohodovou, tak legislativní cestou tyto problémy:

- nízká odměna likvidátora;
- právní nárok na vyplacení zálohy likvidátorovi; záloha může být poskytnuta dle §71 odst. 6 obchodního zákoníku;
- existence minimálního majetku;
- zda existuje metodický pokyn MF ČR pro FÚ pro postup při návrhu zrušení podniku likvidací a metodika postupu souhlasu správce daně s ukončením činnosti společnosti;
- zda existuje pokyn MPO ČR pro ŽÚ požadovat poplatek za zrušení živností v souvislosti s likvidací nařízenou soudem;
- vnitřní a kancelářský řád soudů;
- nutnost novely OSŘ vzhledem k tomu, že v novém úpadkovém zákonu je vypuštěno ustanovení o tom, že likvidátor může podat návrh na konkurs.

Jednotlivé body budou rozpracovány do podoby návrhů a projednány na dalším zasedání pracovní skupiny, které je plánováno na červen 2006.

KLUBOVÉ VEČERY SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR

JUDr. Jarmila Veselá, prezidentka KSKŘI v ČR je pravidelně zvána SPD ČR na klubové večery, které jsou organizovány za účasti významných osobností české politické scény, státní správy a ekonomické oblasti. Redakční rada požádala JUDr. Veselou o několik slov, která by zhodnotila průběh a význam setkání.

Na klubových večerech Svazu průmyslu a dopravy ČR, které se konají většinou v Hrzánském paláci se setkávají ředitelé podniků s představiteli politické scény. Debaty ministrů a zástupců zaměstnavatelů jsou velmi zajímavé, někdy nesouhlasné a určitě přispívají k výměně informací mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou.

Tentokrát bych zmínila klubový večer, kterého se účastnil předseda Nejvyššího správního soudu ČR JUDr. Josef Baxa. Diskuse přítomných byla velmi živá, a týkala se postupu úřadů, případných „šikan“ vůči občanům a organizacím a možnosti náprav prostřednictvím správního soudnictví. Diskutovali jsme též otázku vrácení nadměrných odpočtů DPH u podniků v konkursu. Předmětem diskusí byl problém „resortismu“ a nerespektování soudních rozhodnutí výkonnou mocí. Účastníci klubových večerů se shodli, že vystoupení JUDr. Josefa Baxi patřilo v historii večerů k jednomu z nejpříznivěji hodnocených a nejprofesionálnějších.

Nad rámec postřehů o klubových večerech Svazu průmyslu a dopravy bych chtěla uvést, že setkání zástupců státní správy a veřejnosti jsou nezbytná. Ve vyspělých západních demokraciích patří podobná setkání k vytváření tématicky odlišně zaměřených koordinačních skupin a výměně informací k nedílné součásti politického i veřejného dění. Snad se i v naší republice začne více vzájemně diskutovat, naslouchat a kultivovat česká politická i veřejná sféra.

Hromadné foto z klubového večera – JUDr. Jarmila Veselá – prezidentka KSKŘI v ČR a JUDr. Josef Baxa – předseda nejvyššího správního soudu ČR

ŽIVOT NA DLUH... ANEB ZADLUŽENOST DOMÁCNOSTÍ V ČR

Představitelé KSKŘI byli 28. 2. 2006 pozváni vydavatelstvím EURONEWS na další ze série odborných konferencí, tentokrát na téma „Zadluženost českých domácností, exekuce a vymáhání pohledávek“. Pozvaní odborníci z řad poskytovatelů spotřebitelských úvěrů, zástupců bank, státní správy, právních firem a exekutorů na konferenci představili své zkušenosti, upozornili na rizika a legislativní řešení vymáhání dlužných částek a představili aktuální trendy jako např. funkčnost úvěrových registrů.

Přednášeli: Ing. Tomáš Prouza, MBA, náměstek ministra financí, JUDr. Šimon Kubišta, řídicí partner, Case Pullman, Mgr. Petr Kučera, výkonný ředitel Czech Credit Bureau, Eugen Oehm, Tax Manager, KPMG, Czech Republic, Mgr. Lenka Černošková, exekutorka, Exekutorský úřad Prostějov, JUDr. Stanislav Sviták, soudce Okresního soudu v Chomutově, JUDr. Hana Lamaczová, exekuční soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 9, Mgr. Jan Kubata, náměstek primátora Statutárního města Ústí nad Labem, Mgr. Jan Kabilka, Head of Assets Recovery, Komerční banka, Michaela Horová, manažer pro právní vymáhání pohledávek, Český Telecom.

Pro představu Vám přinášíme některá statistická zjištění o zadlužení českých domácností

SITUACE V ČESKÉ REPUBLICCE

- Celková zadluženost domácností k 31. 12. 2005 byla 417, 66 mld. Kč
- Meziroční zvýšení o 100 mld. Kč
 - Průměrná rodina dává na splátky přes 5 % svých příjmů (v roce 2001 jen 3 %)
 - Více než 72 % domácností je zadluženo
 - Nárůst zadluženosti domácností od roku 1995 o více než 800 %

POROVNÁNÍ S OSTATNÍMI STÁTY

- Poměr celkového dluhu domácností k HDP:
- ČR – 13 %
 - Průměr EU15 – 52 %
 - USA – 85 %
 - Rakousko – 31 %
 - Polsko – 20 %

PŘÍČINY ZADLUŽENOSTI DOMÁCNOSTÍ

- Spotřebitelské chování
 - tendence domácností k vyšší spotřebě
 - změna postoje k zadluženosti
- Potřeba vlastního bydlení
- Růst životní úrovně
- Snadná dostupnost úvěrů od bank, splátkových či leasingových společností
- Cílené kampaně finančních zprostředkovatelů
- Snížení úrokových sazeb

PROBLÉMY SE SPLÁCENÍM

- Celkově cca 8 % českých domácností
- 4% úvěry na bydlení
 - 13 – 14% spotřebitelské úvěry
 - Míra nesplácení spotřebitelských úvěrů byla v roce 2004 7,5 x menší než v EU
 - Roste počet exekucí (200 000 v roce 2005 vs. 4000 v roce 2001)

BUDOUCÍ VÝVOJ

- Rychlé tempo zadlužování domácností a přibližování se na úroveň EU – 15 %
- Přesun klientů od leasingu ke spotřebitelským úvěrům a k úvěrům souvisejícím s bydlením
- Změny v preferencích obyvatel
- Ustálení úrokových sazeb – delší fixace hypotečních úvěrů
- Pokles spotřeby domácností

RIZIKA BUDOUCÍHO VÝVOJE

- Vysoké nominální úrokové sazby z vkladů
- Budoucí pokles cen nemovitostí jistících půjčky
- Nejasná pravidla hry – nedostatečná transparentnost
- Negativní vývoj příjmu domácností
- Zhoršení platební disciplíny domácností zvláště u spotřebitelských úvěrů

(Zdroj: Ministerstvo financí ČR)

K uvedenému tématu vyšel v Konkursních novinách 22. 2. 2006 článek, kde se zadlužeností českých domácností a potažmo tedy i **osobními bankroty** zabývá JUDr. Jolana Maršíková, místopředsedkyně Krajského soudu v Hradci Králové. Přinášíme krátký výňatek.

KN: Jak si vysvětlit osobní bankroty, oddlužení fyzických osob?

JM: Já mám za to, že je to problém, který na nás zatím čeká, a že to do budoucna bude velká starost. Já musím za Krajský soud v Hradci Králové říci, že u nás probíhají dosud pouze dva nebo tři osobní bankroty, tzn. konkursy na majetek fyzických osob – nepodnikatelů, kteří se dostali do úpadkové situace tím, že nebyli schopni splácet hypotéky, leasingy, různé půjčky od bank a kreditních společností. Musím říci, že se zcela upřímně divím tomu, že tady nejsou tisíce takových návrhů, protože je mi známo, že v západoevropských státech s tím začínají mít velký problém. Tam se počet osobních bankrotů navýšil řádově a já si myslím, že nás to zatím všechno čeká. Já se ani nakonec fyzickým osobám nedivím, že samy na sebe nepodávají návrh na prohlášení konkursu, protože konkursní řízení by pro ně v současné době neznamenovalo oddlužení, tzn. správně konkursní podstaty jim v rámci konkursu prodal veškerý majetek a po skončení konkursu zůstal dlužník bez majetku se zbytkem neuspokojených dluhů a každý věřitel mohl čekat, až dlužník přijde k nějakému majetku, a domáhat se pak dalšího uspokojení. V návrhu se počítá s tím, že dlužník se bude moci obrátit na soud a domáhat se oddlužení, a to buď formou prodeje částí majetku anebo na základě splátkového kalendáře, což by znamenalo, že dlužník by po dobu pěti let použil zabavitelnou část svých příjmů výlučně k uspokojování věřitelů. Věřitelé by měli mít garantováno podle plánu oddlužení, které by musel dát dlužník dohromady, že dostanou alespoň 30% svých pohledávek do pěti let. Jestli bude potom dlužník zbaven zbytku svých dluhů, tak předpokládám, že dlužníci začnou asi v budoucnu vysokou měrou využívat tohoto způsobu řešení své úpadkové situace.

KN: Jenže jde o českého dlužníka, který bude hledat různé cesty k tomu, aby neplatil.

JM: V takovém případě je jednou z podmínek pro povolení oddlužení to, že dlužník pracuje, nebo si hledá práci. Uvidíme jak to bude fungovat v praxi. Ale ať už tady oddlužení bude nebo nebude, tak se domnívám, že je to otázka krátké doby, kdy i náš stát postihne vlna osobních návrhů na prohlášení konkursu, byť i třeba v intencích staré právní úpravy.

KN: Kdo může podat návrh?

JM: V navrhované právní úpravě) se praví, že jiná osoba než dlužník, fyzická osoba – nepodnikatel, není oprávněna návrh na dlužníka podat. Pokud tedy zadlužený spotřebitel sám na sebe takovýto návrh nepodá, pak zřejmě věřitelům nezbyde nic jiného, než podat u insolvenčního soudu návrh na řešení úpadku konkursem.*

**) redakční poznámka: zákon byl schválen PSP ČR i Senátem ČR, následně byl podepsán prezidentem republiky. Účinnost zákona od 1. 7. 2007.*

JEDNOTNÝ SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ

Pracovní skupina pro tvorbu jednotného systému vzdělávání ve složení JUDr. Jarmila Veselá, Ing. Erich Deutsch, Doc. Ing. Anna Klosová, CSc., Ing. Václav Pelikán a Ing. Miroslav Pokorný zahájila svou činnost v loňském roce a v letošním roce ve své činnosti pokračuje. Nejprve byl v roce 2005 vytvořen projekt Jednotného systému vzdělávání správců konkursní podstaty, který si ve svých základních tezích vytýčil tyto body:

- orientovat potřebným směrem celou oblast kvalifikace správců konkursní podstaty, tj., základní přípravu nových správců konkursní podstaty i proces vzdělávání stávajících správců;
- v procesu vzdělávání stávajících správců uplatnit formy celoživotního vzdělávání;
- vytvořit podmínky pro koordinaci v oblasti metodiky i metodologie vzdělávání správců;
- připravit realizaci jednotného systému vzdělávání nezávisle na termínu přijetí nového úpadkového zákona;
- přípravu na aplikaci nového zákona o úpadku řešit jako součást jednotného systému vzdělávání.

Důvody pro přípravu jednotného systému vzdělávání:

- diferencovaná kvalita práce správců konkursní podstaty v důsledku: rozdílné kvalifikace správců – uplatňování nejednotného přístupu pro zápis správců do seznamů vedených KS – odlišného přístupu správců samotných k získávání nových poznatků a k samostudiu
- změny v charakteru a podmínkách konkursních řízení: neustálé změny v legislativě – vstup mezinárodních faktorů insolvence a potřeba jejich řešení – růst náročnosti konkursních řízení;
- absence legislativního vymezení kvalifikačních předpokladů pro výkon správce a povinnost vzdělávání.

Na základě vytvořeného a předaného projektu zahájila pracovní skupina jednání s představiteli státní správy – Ministerstvem spravedlnosti ČR, Ministerstvem financí ČR, Ministerstvem obchodu a průmyslu ČR, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvem školství ČR, zástupci věřitelů, Českou bankovní asociací, Svazem průmyslu a dopravy ČR, legislativci a zákonodárci. Na všech těchto místech se Jednotnému systému vzdělávání správců dostalo podpory. Pracovní skupina rovněž začala připravovat projekty, se kterými by se Komora účastnila výzev o granty poskytované z Evropských sociálních fondů.

V roce 2006 byl vytvořen tzv. „Universální systém vzdělávání insolvence v ČR“, jehož cílem je příprava všech aktérů insolvenčních procesů na nové podmínky. Pracovní skupinou je pokračováno v zahájených jednáních s výše uvedenými orgány a institucemi.

KONFERENCE – „NOVÁ ETAPA ÚPADKOVÝCH PROCESŮ V ČESKÉ REPUBLICĚ“

V souvislosti s nadcházejícími změnami v konkursních řízeních v ČR představenstvo KSKŘI na svém 117. zasedání 28. 3. 2006 odsouhlasilo na návrh pracovní skupiny pro tvorbu jednotného systému vzdělávání uspořádání konference na téma „**Nová etapa úpadkových procesů v České republice**“, v II. pololetí roku 2006, která by se konala na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu. Na konferenci budou pozváni zástupci správců, státní správy, ministerstev, věřitelů, profesních komor, Svazu průmyslu a dopravy, INSOL International, tisk a televize. Diskutováno bude o tom, že je přijatý nový úpadkový zákon, který nastolí novou etapu řešení úpadku v ČR, co od nové úpravy jednotliví aktéři úpadkových řízení očekávají a co je potřeba udělat, aby v ČR byl úpadek řešen efektivně.

ÚZEMNÍ SEKCE KSKŘI V ČR

POZVÁNKA na XI. odborný seminář Severomoravské územní sekce

Severomoravská územní sekce pořádá pro své členy v rámci udržování a doplňování kvalifikace odborný seminář.

Termín konání: 19. 5. 2006

Hodina: 10.00. hod.

Místo konání: hotel Odra, Ostravice 739 14

Téma semináře: **KONKURNÍ ŘÍZENÍ A JEHO ÚČETNÍ A DAŇOVÉ ASPEKTY – DAŇOVÁ PROBLEMATIKA INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ**

Přednášející: **Ing. Petr Taranda** – dlouholetý metodik problematiky vztahů daňového a konkursního řízení a spolupracovník na návrhu insolvenčního zákona a zákonů doprovodných

Program:
9.00 – 9.50 prezentace, inkaso vložného, zahájení semináře
10.00 – 12.00 dopolední blok přednášek
12.00 – 13.00 přestávka – oběd
13.00 – 15.00 odpolední blok přednášek

Obsah dopoledních i odpoledních bloků přednášek:

- současné problémy při aplikaci platné právní úpravy daňových předpisů ve vztahu k zákonu o konkursu a vyrovnání;
- problematika k připravené nové právní úpravě;
- diskuse s účastníky semináře (své dotazy můžete zasílat na adresu: taranda.petr@vlada.cz - budou zodpovězeny na semináři).

Cena: 700,- Kč (cena zahrnuje oběd + nealko, káva, občerstvení, úhradu lektorného. Pronájem přednáškové místnosti, poštovné a další náklady spojené se seminářem Severomoravská sekce uplatní čerpáním z fondů Komory).

Uzávěrka přihlášek: 16. 5. 2006

Účast potvrdte: **na e-mail:** zackova.advokatni.kancelar@seznam.cz
nebo písemně na adresu: JUDr. Bohumír Janeček, Poděbradova 16, 702 00 Ostrava
tel.: 596 114 396, fax: 596 613 180

Prosím jen o závazné přihlášky, vzhledem k nutnosti objednávky občerstvení a jídla s předstihem !!!

za výbor SM územní sekce: JUDr. Bohumír Janeček
předseda

POZVÁNKA na odborný seminář Východočeské územní sekce

Vážené kolegyně, vážení kolegové, jménem výboru východočeské územní sekce KSKŘI v ČR Vás zveme na schůzi sekce a odborný seminář.

Termín konání: 8. 6. 2006

Hodina: 9.00. hod.

Místo konání: budova Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, Sukova třída 1556, zasedací místnost soudu č.dv. 26, IV. poschodí

Téma semináře: **VYBRANÉ OKRUHY ZÁKONA č. 328/1991 Sb. O KONKURSU A VYROVNÁNÍ**

Přednášející: **JUDr. Jaroslava Zusková**, soudkyně KS v Hradci králové, pobočka v Pardubicích

Program:
1. Prezentace účastníků, zahájení
2. Seminář k vybraným okruhům zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání
3. Diskuse účastníků semináře s přednášející (své dotazy a příspěvky do diskuse zasílejte do 2. 6. 2006 na adresu: jzuskova@ksoud.pce.justice.cz)

za výbor VČ územní sekce: Ing. Jitka Jiskrová
předsedkyně

REKODIFIKACE ÚPADKOVÉHO PRÁVA

ZÁKON O ÚPADKU A ZPŮSOBECH JEHO ŘEŠENÍ (INSOLVENČNÍ ZÁKON)

Dne 15. 2. 2006 se prezidentka KSKŘI v ČR JUDr. Jarmila Veselá zúčastnila jednání 54. schůze PSP ČR. Byl zde projednáván vládní návrh zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon – **sněmovní tisk č. 1120**), který byl ve 3. čtení s pozměňovacími návrhy schválen. Senát návrh zákona vedl pod **senátním tiskem č. 288** a v dané lhůtě pro projednání jej 30. 3. 2006 schválil a je již rovněž **podepsán prezidentem republiky**. Účinnost tohoto zákona je datována 1. červencem roku 2007.

ZÁKON, KTERÝM SE MĚNÍ NĚKTERÉ ZÁKONY V SOUVISLOSTI S PŘIJETÍM ZÁKONA O ÚPADKU A ZPŮSOBECH JEHO ŘEŠENÍ (INSOLVENČNÍ ZÁKON)

Dne 19. 4. 2006 ve 3. čtení na 55. schůzi PSP ČR byla schválena Novela insolvenčního zákona – **sněmovní tisk č. 1121** (Novela insolvenčního zákona – související – EU).

ZÁKON O INSOLVENČNÍCH SPRÁVCÍCH

Dne 15. 3. 2006 byl v PSP ČR rovněž ve 3. čtení schválen s pozměňovacími návrhy Vládní návrh zákona o insolvenčních správcích. V Senátu ČR byl jako senátní tisk č. 323 projednán 19. 4. 2006 na 11. schůzi s pozměňovacími návrhy, které jsou uvedeny v usnesení Senátu č. 455 v tomto zkráceném znění:

Senát

- I. Vrací návrh zákona Poslanecké sněmovně ve znění pozměňovacích návrhů
- II. Pověřuje senátora Jaromíra Volného a senátora Milana Balabána jako jeho náhradníka odůvodněním usnesení Senátu na schůzi Poslanecké sněmovny.

Pozměňovací návrhy k návrhu zákona o insolvenčních správcích

1. V § 6 odst. 1 písmeno a) vypustit slova „právníckého nebo ekonomického směru“.

S aktuálním a úplným zněním zákonů včetně pozměňovacích návrhů se můžete seznámit na www.senat.cz v rubrice tisky a na www.psp.cz v rubrice dokumenty.

INFORMACE KRAJSKÉHO SOUDU V PRAZE O ZÁPISU SPRÁVCŮ KONKURSŇNÍCH PODSTAT DO SEZNAMU

Dne 3. dubna 2006 obdržela KSKŘI v ČR od JUDr. Věry Miřacké – předsedkyně KS sdělení s níže uvedeným obsahem.

Ve věci zápisu do seznamu správců konkursních podstat osob podle ustanovení § 2, odst. 1, písm.b vyhl. č. 476/1991 Sb., přistoupil Krajský soud v Praze **k opětovné možnosti nových zápisů těchto osob do seznamu**.

Za tím účelem bude ustaven poradní orgán předsedkyně Krajského soudu v Praze, který bude mít za úkol posoudit přiměřenou odbornou způsobilost osob, které o zápis do seznamu správců konkursních podstat zažádají.

Pro nové zájemce bude připraven soubor otázek formou testu z oblasti právních předpisů, upravujících řízení o konkursu (zejména zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, vyhlášky č. 476/1991 Sb.) a řešení několika procesních situací v pozici správce konkursní podstaty.

Uchazeči, kteří v těchto testech uspějí, budou pozváni na pohovor před poradním sborem.

Dosavadní evidovaní zájemci, kterým zatím nebylo vyhověno, budou Krajským soudem v Praze **obesláni** k prvému písemnému testu, který se bude konat dne **17. května 2006** v sále Národního domu Praha, Nám. 14. října, č. 16, Praha 5.

KONFERENCE VE VARŠAVĚ 12. 5. – 13. 5. 2006

Prezidentka KSKŘI v ČR JUDr. Jarmila Veselá obdržela od Výboru přístupujících zemí INSOL Europe pozvánku na konferenci, která se bude konat ve Varšavě v Polsku ve dnech 12. – 13. května. Představenstvo KSKŘI v ČR na svém 116. zasedání schválilo účast JUDr. Veselé a delegovalo ji na toto zasedání. Se závěry konference Vás JUDr. Veselá seznámí v příštím čísle Bulletinu.

Program konference v pátek 12. května 2006

- 9.30 – 10.45 **Zahájení a základní myšlenky přednášejících**
 Irena Buczynska Polsko
 Ministr spravedlnosti Polsko
 Michael Quinn INSOL Europe
 Marc Andre INSOL Europe
- 10.45 – 12.30 **Malé a střední podniky v úpadku**
 Ulla Reisch Rakousko
 Irina Sarcane Rumunsko
 Piotr Zimmermann Polsko
- 13.30 – 15.15 **Zabezpečené transakce podle směrnic EU a modelu zákona UNCITRAL**
 Barbara Brenner Německo
 Ivana Karasek Polsko
 Pavel Kuglarz Polsko
 Adrian Pawelec Polsko
- 15.45 – 18.00 **Právní postavení konkursního správce, společnosti bez majetku a odměna**
 Isabelle Didier Francie
 Laszlo Csia Maďarsko
 Jarmila Vesela Česká republika
 Irina Buczynska Polsko
 Izabela Dubec Polsko
 Anna Hrycaj Polsko

Program konference v sobotu 13. května 2006

- 09.30 – 12.00 **Přeshraniční konkursy, restrukturalizace a „klíma“ pro NPA – transakce**
 Speranta Munteanu Rumunsko
 Christof Schiller Německo
 Gordon Johnson USA
 Joanna Kalisz Polsko
 Juan Ferre Španělsko
 Annerose Tashiro Německo
 Prof. Zoll Polsko
 Norbert Weber Německo
 Steven Kargman USA
- 13.30 – 15.30 **COMI – důvod a administrativní konsolidace – komunikace a spolupráce mezi správci v hlavním a vedlejším řízení**
 Jasnica Garasic Chorvatsko
 Chris Loughton Velká Británie
 Wolf v.d. Fecht Německo
- 15.30 – 16.00 **Diskuse, výsledky a ukončení**
 Irina Buczynska Polsko
 Marc André INSOL Europe

FRANCIE – ZÁKON O ŘÍZENÍ NA ZÁCHRANU SPOLEČNOSTÍ

Isabelle Didier, Kabinet Isabelle Didier, Paříž, Francie

Současný vývoj zákona o záchranném řízení

Klíčovými slovy v novém zákoně jsou **diverzifikace řízení** a **očekávání nesnází**, aby odstraňování problémů, kterým společnost čelí, bylo více efektivní.

Smírčí řízení napříště nahradí **individuální smírnou dohodu**. Hlavním rozdílem mezi těmito řízeními je úloha, kterou hraje prohlášení insolvence (odklad plateb) na společnost. V rámci **smírčího řízení** bude nyní možné pokračovat v reorganizačních jednáních, kdy se společnost neúmyslně dostane do situace pozastavení plateb. Kromě toho, řízení je nyní širší od chvíle, kdy věřitelé, investoři a dlužník dosáhnou společné dohody. Na základě této dohody bude napříště společnost chráněna zákonem.

Poradenské řízení (mandat ad hoc) se nemění. Toto řízení je chápáno jako obzvláště rozhodující. Mělo by se uskutečňovat před předsedou komerčního soudu, který jmenuje nezávislého prostředníka, který bude pomáhat dlužníkovi v nesnázích. Hlavní výhodou poradenského řízení je jeho absolutní důvěrnost, která je v obchodním světě nezbytná.

S výjimkou těchto dvou smírných řízení zákon navrhuje kompletně nové řízení, které je osou současné reformy. Toto řízení se nazývá **záchranné řízení**. **Záchranné řízení** vzniklo jako výsledek zjištěných skutečností a bude rozšiřovat podmínky okolo zahájení řízení. Napříště tedy dlužník, který prokáže, že čelí závažným obtížím vedoucím k zastavení plateb nebo k reorganizaci společnosti, může mít prospěch z nového záchranného řízení vedeného za účelem zachování zaměstnání a placení závazků.

Hlavní novinkou záchranného řízení je, povinnost dlužníka dohodnout se s dvěma věřitelskými výbory na přijetí opatření k záchraně společnosti. Dva věřitelské výbory se skládají z hlavních finančních institucí na jedné straně, a hlavními dodavateli na straně druhé. Cílem je, aby v průběhu 2 měsíců byl přijat návrh plánu obsahující dohody o pomoci, kterou každý z účastníků poskytne, nebo moratorium inovace, nebo další prvky, které mohou pomoci společnosti překonat potíže. Zákon o záchranném řízení poskytuje zvláštní výhody těm věřitelům, kteří poskytnou během záchranného řízení společnosti v obtížích finanční podporu. Na základě tohoto kroku budou mít tito věřitelé přednostní právo prodeje, pokud jim nebude v době splatnosti dluh uhrazen. Jejich nárok bude uspokojen následně po zaměstnancích, kteří mají právo přednostní a dále po zaplacení soudních poplatků.

Je nutné zřetelně rozlišovat mezi **záchranným řízením, reorganizačním řízením a soudním řízením**. Účelem prvních dvou řízení je umožnit, aby sám věřitel nebo správce pokračovali v činnosti společnosti. Naopak soudní řízení se „stará“ jen o zpeněžení majetku dlužníka přednostním zakoupením společnosti třetím účastníkem, který zajistí chod společnosti a splní cíle práva při insolvenční, tj. pokračovat v chodu, zajistit zaměstnání a zaplacení dluhů společnosti. Rozdíl mezi záchranným a reorganizačním řízením spočívá v tom, že dlužník zůstává pověřen vedením společnosti v průběhu záchranného řízení. V řízení reorganizačním je co nejdříve jmenován správce. Ve velmi malém procentu i reorganizační řízení dovoluje dlužníkovi pokračovat v činnosti společnosti, ale jen výhradně u malých firem.

Pro dlužníka je zpracován **sankční systém**. Napříště bude činěn rozdíl mezi dlužníky, kteří se jimi stali nešťastnou náhodou či nešikovností, a těmi, kteří jsou dlužníky nepoctivými.

Závěrem lze říci, že zákon zahrne více kategorií dlužníků. Bude např. možné zahájit řízení proti fyzické osobě vykonávající činnost ve volné profesi. Široký rámeček systému je pro dlužníky shodný; zvláštní rozdíly budou činěny z důvodu existence profesních předpisů, které zajišťují společné zájmy a profesní tajemství, která jsou na tyto specialisty někdy uvalena.

Nový zákon byl předložen 26.6.2005 a měl by být aplikován od 1. 1. 2006

Zákon č. 7/2005 Zz., o konkursu a restrukturalizaci, Zákon č. 8/2005 Zz., o správcích a o změně a doplnění některých zákonů Slovenské republiky v kontextu s návrhem Zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) České republiky

Ing. Erich Deutsch 1. viceprezident KSKŘI v ČR

Měl jsem možnost zastupovat Komoru specialistů pro krizové řízení a insolvenční v ČR na semináři, které svolalo Združenie konkurzných správcov Slovenskej republiky (dále též „ZKS SR“ nebo „Sdružení konkurzních správců SR“). Seminář se uskutečnil v loňském roce v Piešťanech. Základním smyslem semináře bylo mimo podrobného seznámení se se zákonem č. 7/2005 Zz., o konkursu a restrukturalizaci a o změně a doplnění některých zákonů, pak především seznámení se se zákonem č. 8/2005 Zz., o správcích a o změně a doplnění některých zákonů. Cílem semináře pak byla odborná příprava správců konkurzní podstaty k přezkoušení ve smyslu zákona č. 8/2005 Zz.

Položil jsem si otázku, zda je v přijatém zákoně o konkursu a restrukturalizaci nějaký výraznější posun či určující prvek a musel jsem zkonstatovat, že již schválený zákon o konkursu a restrukturalizaci usiluje především o to, aby insolvenční právo přizpůsobil vývojovým trendům. Jde tedy o modernizaci původního zákona. Zákon se snaží překonat nedostatky a uvádí v tomto novém pojetí nová řešení. Jedná se o celou řadu těchto řešení, ale i nových přístupů. Jako příklad lze uvést stanovení časových či jinak termínovaných intervalů a lhůt v konkurzním řízení v jednotlivých paragrafových zněních. Z diskuse vyplynulo, jak zranitelná jsou tato časová vymezení nejen pro práci soudů, tedy konkurzních soudců, ale především správců. Každé prodloužení stanoveného termínu je nutno projednat a zdůvodnit samozřejmě předem, jinak jsou aktéři vystaveni případné sankci. Původním smyslem tohoto opatření bylo zajistit urychlený postup celého konkurzního řízení, ale opak se stává pravdou. Konkurzní soudci, ale i správci, začínají mít velmi neklidné spaní. Tato skutečnost je i jednou z příčin, že se stav správců Slovenské republiky enormně snížil.

Skladba zákona, respektive některé paragrafy, které upravují lhůty, jsou oprávněně kritizovány pro jejich možnou „nesplnitelnost“ z objektivních příčin. Je možno říci, že lze oprávněně počítat s jistými obavami z vymezujících lhůt v jednotlivých paragrafových zněních. Z panelové diskuse vedené zástupci Ministerstva spravedlnosti SR s konkurzními soudci a správci vyplynulo, že nejde jen o organizační záležitosti v poloze soudce – administrativa – správce, ale o „otázky“ nepředpokládané, jako je nezastupitelnost v případě nepřítomnosti a další desítky příkladů omezujících faktorů, jako jsou nemoc, nedoručení pošty, nespolupráce úpadce, liknavost práce věřitelského výboru, nespolupráce třetích osob, až po možnou ztrátu určité části spisu apod. Obdobná situace je i v české verzi návrhu zákona o úpadku a způsobech jeho řešení.

Provedeme-li výpis pro srovnání těch paragrafů, kde se obecně hovoří o závazných lhůtách v obou zákonech, potom z této statistiky vyplývá, že:

- ve slovenském konkurzním zákoně č. 7/2005 Zz. je celkem 57 paragrafů se „závaznými lhůtami“ z 208 paragrafů a
- v českém návrhu insolvenčního zákona (prošel třetím čtením v PSP ČR) je celkem 81 paragrafů se „závaznými lhůtami“ z 418 paragrafů.

Je velice problematické k této statistice diskutovat. Konkrétní obavy jsou však jistě namístě. Stálo by za zvážení, zda by bylo namístě některé zavazující lhůty přehodnotit, respektive zobecnit. Věřím, že se o tomto problému bude ještě diskutovat, vždyť návrh bude ještě projednávat Senát ČR. Ještě je tedy jistá možnost, ale musí být někým iniciována.

Pokusím se provést v této „oblasti“ obou zákonů SR a ČR porovnání náročnosti paragrafového znění, předem je nutno uvést, že slovenský zákon o konkursu a restrukturalizaci a o změně a doplnění některých zákonů byl schválen již 14. ledna 2005 jako zákon č. 7/2005 Zz. Návrh českého zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) byl teprve 8. února 2006 schválen v PSP ČR ve třetím čtení a jde do dalších kol projednávání. Přesto je zajímavé alespoň rámcově porovnat náročnost na výkladovou část v paragrafovém znění. Uvážíme-li, že oba dva zákony měly svoji „předlohu“ ve společném zákoně č. 328/1991 Sb.,

o konkursu a vyrovnání, ze dne 11. července 1991 na kterém se usneslo Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, tak lze jistě pochopit, že „zákony“, i když nově koncipované, jsou si velice blízké.

Pro porovnání, jak jsme se od jednoho společného zákona od roku 1991 do současnosti zásadně změnili, je pohled a srovnání jistě více jak zajímavé:

INSOLVENČNÍ ZÁKON

ČÁST PRVNÍ

Obecná část

HLAVA I. **Základní ustanovení** (§ 1-8)

HLAVA II. **Procesní subjekty** (§ 9-70)

Díl 1: Procesní subjekty (§ 9-13)

Díl 2: Účastníci řízení (§ 14-20)

Díl 3: Insolvenční správce a další správci (§ 21-45)

Díl 4: Věřitelské orgány (§ 46-68)

Díl 5: Další procesní subjekty (§ 69-70)

HLAVA III. **Ustanovení o insolvenčním řízení** (§ 71-96)

HLAVA IV. **Projednání úpadku a rozhodnutí o něm** (§ 97-164)

Díl 1: Zahájení insolvenčního řízení (§ 97-102)

Díl 2: Insolvenční návrh (§ 103-108)

Díl 3: Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení (§ 109-114)

Díl 4: Moratorium (§ 115 -127)

Díl 5: Projednání insolvenčního návrhu a rozhodnutí o něm (§ 128-147)

Díl 6: Stanovení způsobu řešení úpadku (§ 148-157)

Díl 7: Rozhodnutí o tom, že dlužník není v úpadku (§ 158)

Díl 8: Incidenční spory (§ 159-164)

HLAVA V. **Věřitelé a uplatňování pohledávek** (§ 165-204)

Díl 1: Postavení věřitelů a jejich pohledávek (§ 165-172)

Díl 2: Přihlášky pohledávek a jejich přezkoumání (§ 173-202)

Díl 3: Jiné způsoby uplatňování pohledávek (§ 203-204)

HLAVA VI. **Majetková podstata** (§ 205-230)

HLAVA VII. **Neplatnost a neúčinnost právních úkonů a odporovatelnost právním úkonům** (§ 231-243)

Díl 1: Neplatnost právních úkonů (§ 231-234)

Díl 2: Neúčinnost právních úkonů (§ 235-239)

Díl 3: Odporovatelnost právním úkonům (§ 240-243)

ZÁKON O KONKURZE A REŠTRUKTURALIZÁCI

ČÁST PRVNÍ

Předmět zákona a základní zásady (§ 1-10)

ČÁST DRUHÁ**Způsoby řešení úpadku**

- HLAVA I. **Konkurs** (§ 244-315)
- Díl 1: Prohlášení konkursu a jeho účinky (§ 244-262)
- Díl 2: Účinky prohlášení konkursu na probíhající řízení (§ 263-267)
- Díl 3: Účinky prohlášení konkursu na společné jmění manželů (§ 268-276)
- Díl 4: Procesní úkony navazující na prohlášení konkursu (§ 277-282)
- Díl 5: Zpeněžení majetkové podstaty (§ 283-295)
- Díl 6: Nakládání s výtěžkem zpeněžení (§ 296-301)
- Díl 7: Konečná zpráva a rozvrh (§ 302-307)
- Díl 8: Zrušení konkursu (§ 308-313)
- Díl 9: Zvláštní ustanovení o nepatrném konkursu (§ 314-315)
- HLAVA II. **Reorganizace** (§ 316-364)
- Díl 1: Přípustnost reorganizace (§ 316)
- Díl 2: Návrh na povolení reorganizace (§ 317-324)
- Díl 3: Rozhodnutí o návrhu na povolení reorganizace (§ 325-333)
- Díl 4: Věřitelé při reorganizaci (§ 334-337)
- Díl 5: Reorganizační plán (§ 338-351)
- Díl 6: Provádění reorganizačního plánu (§ 352-361)
- Díl 7: Skončení reorganizace (§ 362-364)
- HLAVA III. **Zvláštní ustanovení o vyloučení účinků zákona** (§ 365-366)
- HLAVA IV. **Úpadek finančních institucí** (§ 367-388)
- Díl 1: Úpadek bank, spořitelních a úvěrních družstev, institucí elektronických peněz a osob oprávněných vydávat elektronické peněžní prostředky a dále některých zahraničních bank, institucí elektronických peněz a osob oprávněných vydávat elektronické peněžní prostředky (§ 367-378)
- Oddíl 1: *Obecná ustanovení (§ 367)*
- Oddíl 2: *Úpadek banky, spořitelního a úvěrního družstva nebo instituce elektronických peněz po odnětí licence nebo povolení, úpadek osoby se sídlem nebo místem podnikání na území České republiky nebo mimo území Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru oprávněné vydávat elektronické peníze a úpadek pobočky zahraniční banky uvedené v § 367 odst. 1 písm. f) (§ 368-376)*
- Oddíl 3: *Úpadek zahraniční banky nebo instituce elektronických peněz podnikající na území České republiky na základě jednotné licence a úpadek osoby se sídlem nebo místem podnikání na území jiného člen-*

ČÁST DRUHÁ**Konkurs**

- HLAVA I. **Vyhlášení konkursu** (§ 11-23)
- HLAVA II. **Účastníci konkurzního řízení** (§ 24-27)
- HLAVA III. **Přihlašování a popírání pohledávek** (§ 28-32)
- HLAVA IV. **Věřitelské orgány a správce** (§ 33-43)
- Díl 1: Věřitelské orgány (§ 33-39)
- Díl 2: Správce (§ 40-43)
- HLAVA V. **Účinky vyhlášení konkursu a odporovatelné právní úkony** (§ 44-66)
- Díl 1: Účinky vyhlášení konkursu (§ 44-56)
- Díl 2: Odporovatelné právní úkony (§ 56-66)
- HLAVA VI. **Zajištění a sepsání majetku** (§ 67-81)
- Díl 1: Majetek podléhající konkursu (§ 67-72)
- Díl 2: Zjišťování majetku (§ 73-75)
- Díl 3: Sepsání majetku (§ 76-81)
- HLAVA VII. **Správa a zpeněžování majetku** (§ 82-93)
- Díl 1: Příslušný orgán a jeho oprávnění (§ 82-85)
- Díl 2: Správa majetku (§ 86-90)
- Díl 3: Zpeněžování majetku (§ 91-93)
- HLAVA VIII. **Uspokojení věřitelů** (§ 94-101)
- HLAVA IX. **Zrušení konkursu** (§ 102-105)
- HLAVA X. **Ustanovení osobních konkurzů** (§ 106-107)

ČÁST TŘETÍ**Restrukturalizace**

- HLAVA I. **Restrukturalizační posudek** (§ 108-110)
- HLAVA II. **Povolení restrukturalizace** (§ 111-118)
- HLAVA III. **Účastníci restrukturalizačního jednání a uplatnění pohledávek věřitelů v restrukturalizaci** (§ 119-125)
- HLAVA IV. **Věřitelské orgány** (§ 126-128)
- HLAVA V. **Dohled správce a soudu v průběhu restrukturalizace** (§ 129-131)
- HLAVA VI. **Restrukturalizační plán** (§ 132-142)
- HLAVA VII. **Schvalování plánu** (§ 143-150)
- HLAVA VIII. **Potvrzení plánu soudem** (§ 151-156)
- HLAVA IX. **Neúčinnost plánu** (§ 157-161)

<p><i>ského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, oprávněně vydávat elektronické peníze na základě povolení podle zvláštního právního předpisu (§ 377-378)</i></p> <p>Díl 2: <i>Úpadek pojišťoven a tuzemských zajišťoven provozujících svoji činnost na území České republiky (§ 379-388)</i></p> <p>Oddíl 1: <i>Obecná ustanovení (§ 379)</i></p> <p>Oddíl 2: <i>Úpadek tuzemské pojišťovny nebo tuzemské zajišťovny a pobočky pojišťovny z třetího státu po odnětí povolení (§ 380-386)</i></p> <p>Oddíl 3: <i>Úpadek pojišťovny z jiného členského státu provozující svoji činnost na území České republiky na základě práva zřizovat své pobočky (§ 387-388)</i></p>	<p>HLAVA X. Dozorčí správa (§ 162-165)</p> <p>ČÁST ČTVRTÁ Oddlužení (§ 166-171)</p> <p>ČÁST PÁTÁ Přeshraniční konkurzy (§ 172-175)</p> <p>ČÁST ŠESTÁ Konkurz finančních institucí</p> <p>Díl 1: Jmenovité ustanovení pro konkurz finančních institucí (§ 176-180)</p> <p>Díl 2: Konkurz finančních institucí se sídlem nebo pobočkami na území členských států EU (§ 181-195)</p> <p>p</p> <p>ČÁST SEDMÁ Procesní ustanovení (§ 196-203)</p> <p>ČÁST OSMÁ Společná, přechodná a závěrečná ustanovení (§ 204-208)</p>
<p>HLAVA V. Oddlužení (§ 389-418)</p> <p>ČÁST TŘETÍ Společná ustanovení</p> <p>HLAVA I. Insolvenční rejstřík (§ 419-425)</p> <p>HLAVA II. Vztah ke státům Evropské unie (§ 426-430)</p> <p>Hlava III. Závěrečná ustanovení (§ 431-434)</p>	

Při předběžném srovnání zjistíme zásadní rozdíl v přístupu jednotlivých řízení. Nechci polemizovat o lepším či horším pojetí paragrafových znění. Je jistě namístě pro zájemce v případě přeshraničních konkursů seznámit se i s některými specifiky slovenské verze zákona.

Ministerstvo spravedlnosti SR při přípravě návrhu zákona o konkursu a restrukturalizaci a o změně a doplnění některých zákonů velice „osobně“ vstoupilo do konkursního řízení. O jaký rozsah ve skutečnosti jde svědčí výčet zplnomocňujících ustanovení § 204 zákona č. 7/2005 Zz. Tento paragraf stanoví všeobecně závazný právní předpis, který vydá Ministerstvo spravedlnosti SR. Podle dostupné informace zatím nebyl k dispozici. Jedná se o:

- podrobnosti o obsahových náležitostech seznamu majetku a seznamu závazků dlužníka (úpadek),
- výši přídatku na úhradu odměny předběžného správce,
- výši přídatku na úhradu nákladu konkursu a výši nákladu rozhodujícího pro posouzení, zda je možno konkursní řízení zastavit pro nedostatek majetku,
- podrobnosti o výši, druhu a způsobu určení odměny a úhradě výdajů předběžného správce,
- podrobnosti o výši, druhu a způsobu určení odměny správce v konkursu,
- podrobnosti o výši, druhu a způsobu určení odměny správce při řízení o oddlužení,
- vzory tiskopisů pro podávání přihlášek a vzory tiskopisů pro souhrnné přehledy,
- další podrobnosti o obsahových náležitostech a vedení seznamu pohledávek a oznamování údajů zapisovaných do seznamu pohledávek soudu,
- další podrobnosti o obsahových náležitostech soupisu,
- další podrobnosti o obsahových náležitostech evidence o pohledávkách proti podstatě a jejich přiřazování a rozpočítávání mezi soupisové složky majetku,
- další podrobnosti o obsahových náležitostech evidence o pohledávkách z provozování podniku a jejich přiřazování a rozpočítávání mezi soupisové složky majetku,
- další podrobnosti o obsahových náležitostech rozvrhu výtěžku,
- další podrobnosti o svolávání, jednání a vedení schůze věřitelů a zasedání věřitelského výboru,
- podrobnou úpravu formálních náležitostí plánu,
- některé podrobnosti o zorganizování dražby, nabídkového řízení nebo jiného soutěžního procesu při zpeněžování majetku v průběhu konkursu.

Abych ještě zůstal u srovnávací statistiky, opět bych provedl porovnání, ale i seznámení se se zmocňujícími ustanoveními návrhu české verze insolvenčního zákona, který uvádí, že Ministerstvo spravedlnosti ČR stanoví vyhláškou:

- náležitosti výzvy k podávání přihlášek pohledávek, soupisu, seznamu přihlášených pohledávek, formuláře přihlášek pohledávek, manipulace s přihláškami pohledávek, pravidla pro jejich úschovu a nahlížení do nich, náležitosti hlasovacích lístků, náležitosti písemného podání, kterým se popírá pohledávka v reorganizaci, náležitosti zprávy o reorganizačním plánu a formuláře návrhu na povolení oddlužení,
- náležitosti seznamu insolvenčních správců a údajů do něj zapisovaných, způsob jeho členění a vedení a podmínky zápisu do seznamu insolvenčních správců a vyškrtnutí z něj,
- způsob určení odměny a některých hotových výdajů insolvenčního správce, jejich nejvyšší přípustnou výší a podmínky a rozsah hrazení odměny a hotových výdajů státem,
- způsob určení nutných výdajů a odměny členů a náhradníků věřitelského výboru a jejich nejvyšší přípustnou výší,
- jednací řád pro insolvenční řízení,
- formuláře elektronických podání.

Ze vzájemného porovnání zmocňujících ustanovení je opět zřejmé, že vycházejí z podobných „problémů“, ale i návrhu řešení. Ministerstva cítí odpovědnost za současný problematický, ale i neutěšený stav, který chtějí napravovat legalizací podrobnějším, ale i konkrétnějším výkladem.

Nyní se vrátím ještě samostatně ke správcům. Jak již bylo uvedeno, zákon o správcích a o změně a doplnění některých zákonů byl schválen 9. listopadu 2004 jako č. 8/2005 Zz. Ministerstvo spravedlnosti SR dne 10. 11. 2005 stanovilo postup, podle kterého se budou vykonávat zkoušky správců ve smyslu zákona č. 8/2005 Zz. Podle tohoto znění byl správce povinen do 23. 11. 2005 podat přihlášku na zkoušku. Institut vzdělávání konkursních správců SR měl následně určit termíny, ve kterých měli být jednotliví přihlášení uchazeči přezkoušeni.

Jistě je zajímavou informací, jak probíhaly přípravy a zkoušky u slovenských správců. Ministerstvo spravedlnosti SR seznámilo nejméně 15 dní před termínem zkoušky uchazeče s konáním zkoušky a s okruhy otázek. Zkoušky tak proběhly v období od 1. 12. 2005 do 20. 12. 2005 (dle informace na čtyřech místech). Zkušební komise byla minimálně tříčlenná, když jedním z členů komise měl být zástupce Ministerstva spravedlnosti SR.

Sdružení konkursních správců SR tak mohlo oznámit svým členům, ale i ostatním správcům SR, že na základě smlouvy s Ministerstvem spravedlnosti SR bude prostřednictvím Institutu vzdělávání konkursních správců SR zabezpečovat konání odborné správcovské zkoušky a přezkoušení správců podle příslušných ustanovení zákona č. 8/2005 Zz.

Na zkoušky Sdružení konkursních správců SR připravilo odborný seminář za účasti zástupce Ministerstva spravedlnosti SR a členů prezidia ZKS SR. Cílem byla odborná příprava správce k přezkoušení.

Hlavní směr následné diskuse byl veden k problematice již výše uvedené. Nastíněné problémy či konkrétní nedostatky vyplývající z přijatého zákona byly zástupcem Ministerstva spravedlnosti SR ne vždy jednoznačně zodpovězeny a velice často zůstaly jako otevřené.

Pokud se týká rámcového srovnání či porovnání zákona o konkursu a restrukturalizaci s návrhem zákona o úpadku a způsobech jeho řešení mohu říci, že ne nadarmo jsem provedl porovnání obou „zákonů o insolvenci“. Už svým paragrafovým rozpětím – český návrh s počtem 434 paragrafů oproti slovenskému zákonu s počtem 208 paragrafů – velice zásadně řeší právě „problémy“, které jejich nespecifikací opět vytvářejí prostor pro „okamžité“ novelizace zákona. Nedostatky výkladu či nepřesného určení tak mohou být i příčinou zpracování doplňujících judikátů. I když jsem sám přesvědčen, že zákon má být jednoznačný a pokud možno stručný, musím v případě provedeného srovnání konstatovat, že se podařilo přiblížit současně projednávaný návrh zákona ke skutečně projednávaným případům, tedy ke konkrétní praxi. V tom vidím zcela zásadní přístup návrhu zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) v porovnání s jeho slovenským protějškem – zákonem o konkursu a restrukturalizaci a o změně a doplnění některých zákonů. Vyvolaná diskuse na semináři ZKS SR to jenom potvrdila.

Výňatky z rozhodnutí soudů ČR – Soudní judikatura 2/2006

POPŘENÍ PŘIHLÁŠENÉ POHLEDÁVKY SPRÁVCEM KONKURSNÍ PODSTATY. ŽALOBA O URČENÍ PRAVOSTI NEBO VÝŠE POHLEDÁVKY. VYKONATELNOST POHLEDÁVKY.

§ 24 zákona č.328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů

Důvodností žaloby o určení pravosti nebo výše nevykonatelné pohledávky popřené správcem konkursní podstaty se soud zabývá, i když dospěje k závěru, že přihlášená pohledávka žalujícího konkursního věřitele je pohledávkou vykonatelnou; v takovém případě však důkazní břemeno o tom, že uplatněná pohledávka není pohledávkou pravou nebo že v konkrétním rozsahu není důvodná co do výše, nese žalovaný správce konkursní podstaty.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2005, sp.zn. 29 Odo 327/2004

Zdůvodnění:

Krajský soud rozsudkem ze dne 6. května 2002, čj. 43Cm 266/2001-28, zamítl „žalobu ze dne 27. 7. 2001“ a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

V odůvodnění rozsudku soud prvního stupně uvedl, že podáním ze dne 27. července 2001 se žalobkyně domáhala vydání rozhodnutí, kterým by bylo určeno, že její pohledávky ve výši 1 438 685 Kč proti úpadkyni jsou po právu. Konstatoval, že při přezkumném jednání žalovaný přihlášenou pohledávku popřel z důvodu, že „daňová povinnost není“, když úpadkyně od 17. prosince 1998 není bankou, nehledě k tomu, že „daňové přiznání podala neoprávněná osoba“. Dne 30. června 1999 podala úpadkyně vyúčtování daně z příjmů vybíraných srážkou za období od 1. ledna 1999 do 11. února 1999 a správce daně 9. srpna 1999 vystavil platební výměr, který byl správci konkursní podstaty (žalovanému) doručen 13. srpna 1999 s tím, že tímto výměrem vyúčtovaná částka 1 438 685 Kč nebyla zaplacená.

Soud prvního stupně založil své zamítavé rozhodnutí na závěru, že „uvěřil tvrzení žalovaného, že odnětí povolení působit jako banka nevybíral srážkovou daň z příjmů, a proto ji také nemohl odvádět“. Zdůraznil, že úpadkyně podáním vyúčtová daně z příjmů vybíraných srážkou uvedla „správce daně“ v omyl. V platebních výměrech, vydaných po prohlášení konkursu, pak – pokračoval soud prvního stupně – musí být jako plátce daně uveden správce konkursní podstaty (a nikoli úpadkyně, jak tomu bylo v projednávané věci, která sice prohlášením konkursu na její majetek neztratila způsobilost k právním úkonům, nicméně oprávnění nakládat s jejím majetkem přešlo na správce konkursní podstaty), když zákon o konkursu a vyrovnání má přednost „před daňovými zákony“.

Vrchní soud rozsudkem ze dne 7. listopadu 2003, čj. 4 Cmo 259/2002-52, k odvolání Finančního úřadu v Ú. Rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu odvolacího řízení.

Vycházejí ze zjištění učiněných z platebního výměru č. 14 ze dne 9. srpna 1999, doručeného žalovanému dle ustanovení § 14 zákona č.328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, odvolací soud uzavřel, že vedle označení úpadkyně byl ve výměru uveden – jako jeho adresát – i správce její konkursní podstaty (žalovaný), přičemž daň byla vyměřena na základě vyúčtování daně z příjmu fyzických osob ze dne 21. května 1999 podle ustanovení § 36 a § 38d zákona č.586/1992 Sb.

Jelikož žalovaný správce konkursní podstaty žádným opravným prostředkem „předmětné výměry“ nenapadl, nabyly právní moci a staly se vykonatelnými. Popřel-li při přezkumném jednání konaném ve dnech 3. až 5. dubna a 10. dubna 2001 žalovaný takto přihlášenou pohledávku a vyzval-li žalobce, odkazuje na ustanovení §23 odst. 2 ZKV, aby podal do 30 dnů žalobu na její určení, byl jeho postup – podle přesvědčení odvolacího soudu – vadný, jelikož v intencích ustanovení § 24 odst. 2 ZKV byl takové popření povinen uplatnit nikoli žalobce, nýbrž žalovaný.

Protože pohledávka, jež je předmětem řízení, se ze zákona považuje za zjištěnou, nemůže se žalobkyně úspěšně domáhat jejího určení, i když byla žalovaným k podání takové žaloby vyzvána. Proto odvolací soud – byť ze zcela jiných důvodů – rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, odkazuje co do jeho přípustnosti na ustanovení § 237 odst. 3 občanského soudního řádu a namítaje, že závěry odvolacího soudu, podle nichž žalobkyně vydala platební výměry oprávněně a tyto nabyly právní moci, jsou v rozporu s hmotným právem.

Dovolatel zdůrazňuje, že pohledávka žalobkyně byla v rámci přezkumného jednání popřena z důvodu, že úpadkyně nebyla za zdaňované období plátcem srážkové daně podle ustanovení § 36 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném v době vydání platebních výměrů, když jí bylo s účinností od 17. prosince 1998 odňato povolení působit jako banka. Proto úpadkyně nemohla vybrat srážkovou daň od poplatníků daně (klientů banky, kteří přijali plnění od Fondu pojištění vkladů), ani takto vybranou daň odvést správci daně. Platební výměry pak byly – dle názoru žalovaného – „vydány neexistujícímu subjektu“. Odvolací soud navíc svým rozhodnutím, které je v podstatě rozhodnutím prvoinstančním, znemožnil žalovanému „napadnout rozsudek odvoláním“ a uplatnit námitky proti závěru, že pohledávka žalobkyně „se považuje“ za zjištěnou.

Proto dovolatel navrhuje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí dovolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve vyjádření k dovolání požaduje, aby Nejvyšší soud dovolání žalovaného jako nepřipustné odmítl, popř. zamítl.

Nejvyšší soud se v první řadě zabýval otázkou, zda dovolání žalovaného je subjektivně přípustné.

Podle ustanovení § 236 odst. 1 o.s.ř. dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

K podání dovolání je oprávněn (tzv. subjektivní přípustnost) pouze ten účastník, v jehož poměrech rozhodnutím odvolacího soudu nastala újma, odstranitelná tím, že dovolací soud toto rozhodnutí zruší (srov. Např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. srpna 2000, sp.zn. 2 Cdon 1648/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 12/2000, pod pořadovým číslem 138, jakož i důvody rozhodnutí uveřejněného pod číslem 38/2004 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek).

Přestože rozhodnutím odvolacího soudu bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně o zamítnutí žaloby na určení pravosti pohledávky, tj. bylo rozhodnuto „ve prospěch“ žalovaného, je z důvodů tohoto rozhodnutí nepochybné, že odvolací soud – na rozdíl od žalovaného (správce konkursní podstaty) – dospěl k závěru, že sporná pohledávka žalobkyně je pohledávkou vykonatelnou, přičemž k uplatnění popření této pohledávky je legitimován správce konkursní podstaty, který takovou pohledávku popřel (§ 24 odst. 2 ZKV).

Shledal-li odvolací soud právní názor žalovaného co do (ne)vykonatelnosti uplatněné pohledávky nesprávným a dospěl-li k závěru, že žalobkyní přihlášená pohledávka „se považuje za zjištěnou“, zasáhl do právních poměrů žalovaného natolik výrazně, že – podle přesvědčení Nejvyššího soudu – je nezbytné žalovaného považovat za osobu, které svědčí subjektivní legitimace k podání dovolání.

Dovolání žalovaného považuje Nejvyšší soud v intencích ustanovení § 237 odst. 1 písm.c) o.s.ř. za přípustné, pokud jde o výklad ustanovení § 24 odst. 1 a 2 ZKV a řešení otázky aktivní legitimace k podání žaloby na určení pravosti pohledávky.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 24 ZKV správce je oprávněn popřít nevykonatelný nárok přihlášený konkursním věřitelem, výši nároku nebo jeho právní důvod. O tom správce vyrozumí konkursního věřitele, o jehož nárok jde, a současně ho vyzve, aby svůj nárok, jeho výši nebo právní důvod uplatnil do 30 dnů u soudu, který prohlásil konkurs, s tím, že jinak nelze k popřenému nevykonatelnému nároku, jeho výši nebo právnímu důvodu přihlížet (odstavec 1). Popře-li správce nárok už vykonatelný, uplatní své popření do 30 dnů od přezkumného jednání u soudu, který prohlásil konkurs, jinak se popřené vykonatelný nárok bude považovat za zjištěný (odstavec 2).

Z výše citovaného ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání je zřejmé, že prvotní (předběžné) posouzení, zda nárok přihlášený konkursním věřitelem (a popřený správcem konkursní podstaty) je vykonatelný či nikoli, přísluší právě správci konkursní podstaty, jenž svůj právní názor vyjádří tím, že příslušného konkursního věřitele vyzve, aby svůj nárok nebo jeho výši uplatnil u soudu (§ 24 odst. 1 ZKV), nebo že sám uplatní své popření (§ 24 odst. 2 ZKV).

Vyzve-li správce konkursní podstaty, maje – byť nesprávně – za to, že přihlášená pohledávka není vykonatelná, věřitele k uplatnění nároku nebo jeho výše u soudu, je tím dána i aktivní legitimace tohoto věřitele k podání žaloby ve smyslu ustanovení § 24 odst. 1 ZKV.

V případě, že se soud s právním názorem správce konkursní podstaty v tomto směru neztotožní a dospěje k závěru odlišnému (tj. k závěru o tom, že přihlášená pohledávka je pohledávkou vykonatelnou), nezbavuje jej to povinnosti zabývat se důvodností žaloby na určení pravosti nebo výše pohledávky. Jiný názor soudu na (ne)vykonatelnost přihlášené pohledávky tak má – podle Nejvyššího soudu – pouze ten důsledek, že důkazní břemeno o tom, že uplatněná pohledávka není pravá nebo, že v konkrétním rozsahu není důvodná co do výše, tíží správce konkursní podstaty (ačkoli v řízení vystupuje jako žalovaný), který navíc je – obdobně jako kdyby popřel vykonatelnou pohledávku – vázán důvody, pro které pravost nebo výši pohledávky popřel (viz ustanovení § 24 odst. 2 ZKV a v něm obsaženou formulaci...uplatní své popření...). Nesprávné posouzení otázky (ne)vykonatelnosti pohledávky správcem konkursní podstaty totiž nemůže mít negativní dopad do poměrů přihlašujícího věřitele spočívající v přenosu důkazního břemene.

Jestliže odvolací soud – v rozporu s výše uvedenými závěry – v rozporu s výše uvedenými závěry – dovolil, že žalobkyně není nositelkou aktivní legitimace k podání žaloby na určení pravosti pohledávky proto, že jde o pohledávku vykonatelnou, je jeho právní posouzení věci nesprávné a dovolací důvod podle ustanovení § 241 a odst. 2 písm. b) o.s.ř. byl dovolatelem uplatněn právem.

Podle ustanovení § 242 odst. 3 věty druhé o.s.ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny.

Jinými vadami řízení je postiženo i řízení před soudy obou stupňů v dané věci.

Jak je zřejmé z obsahu spisu, žalobu na určení pravosti pohledávky podal Finanční úřad v Ú. (srov. žalobu ze dne 27. července 2001 – č. 1. 1 – 3), přičemž soudy obou stupňů ve věci rozhodly s žalobkyní Českou republikou – Finančním úřadem v Ú., aniž by se k důvodům této „změny“ v osobě žalobce jakkoli vyjádřily.

Soud prvního stupně navíc nejenže ve věci neprovedl žádné dokazování, ale v písemném vyhotovení rozsudku nepostupoval ve ani shodě § 157 odst. 2 o.s.ř., podle něž v odůvodnění rozsudku soud uvede, čeho se žalobce domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce. Odvolací soud pak pochybil, jestliže rozsudek soudu prvního stupně podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. c) o.s.ř. jako nepřezkoumatelný nezrušil (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2000, sp. Zn. 20 Cdo 1045/99, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č. 1/2001, pod pořadovým číslem 14, jakož i rozhodnutí uveřejněné pod číslem 40/2002 Soudních rozhodnutí a stanovisek).

Odvolací soud rovněž pochybil, pokud aniž ve smyslu ustanovení § 129 odst. 1 o.s.ř. k důkazu listinu nebo její část u jednání přečetl nebo sdělil její obsah, učinil z platebního výměru č. 14 ze dne 9. srpna 1999 skutková zjištění (srov. např. důvody rozsudku uveřejněného pod číslem 76/2002 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek jakož i rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. června 2004, sp. Zn 29 Odo 130/2004 uveřejněného v časopise Soudní judikatura č. 8/2004, pod pořadovým číslem 162).

Protože rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci a protože řízení před soudy obou stupňů je postiženo vadami, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud ve smyslu ustanovení § 243 b odst. 2 části věty za středníkem a odst. 3 o.s.ř. tato rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Výňatek z Konkursních novin č. 6; 22. března 2006

„SNĚMOVNA PROJEDNÁVALA NÁVRH ZÁKONA O INSOLVENČNÍCH SPRÁVCÍCH“

V minulých dnech Poslanecká sněmovna projednávala návrh zákona o insolvenčních správcích, který je nedílnou součástí nového úpadkového práva. Poslanci měli rozdílné názory zejména na úroveň vzdělávání insolvenčních správců.

Místopředseda vlády a ministr spravedlnosti Pavel Němec v průběhu druhého čtení zákona zdůraznil některé hlavní prvky projednávaného zákona. Řekl mimo jiné, že je to publicita informací o jednotlivých insolvenčních správcích, dále zvýšené požadavky na odbornou způsobilost a na bezúhonnost insolvenčních správců. Dále uvedl, že je ustanoven systém ustanovování insolvenčních správců a také zmínil některé zákonné podmínky, které se kladou na insolvenční správce.

„Je to způsobilost k právním úkonům, vysokoškolské vzdělání právníckého nebo ekonomického směru, zkouška insolvenčního správce nebo rozdílová zkouška insolvenčního správce, bezúhonnost, správní poplatky k zápisu do seznamu, smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu,“ řekl.

Podle poslance Radima Chytky se smysl zákona o insolvenčních správcích zabývá v podstatě jakousi kulturní prostředí insolvenčních správců, tedy tím, kdo může toto povolání správce konkursní podstaty do budoucna vykonávat. Do budoucna správcem bude moci být pouze člověk, který má vysokoškolské vzdělání, a to ekonomického nebo právníckého směru, kdo složí zkoušku na Ministerstvu spravedlnosti a bude zapsán v registru, který taktéž se povede na Ministerstvu spravedlnosti. *„S tím vším já souhlasím já nemám problém, avšak víme, že v současné chvíli správci konkursních podstat jsou i vysokoškoláci, kteří nemají ekonomické či právní vzdělání. Jsou to především obvykle vysokoškoláci technického směru. Mnozí z nich vykonávají povolání celkem zodpovědně a ku prospěchu věci. A v tom původním vládním návrhu bylo právě pro tyto správce jakési přechodné období, že ten, kdo by tedy neměl ono vysokoškolské vzdělání ekonomického nebo právníckého směru, tak by si mohl v tom přechodném období toto doplnit a funkci správce konkursní podstaty vykonávat dál. Ústavně právní výbor většinou hlasů toto přechodné období vypustil, takže těmto vysokoškolákům, kteří nemají vzdělání ekonomického či právního směru, již po účinnosti tohoto zákona zakážeme vykonávat toto povolání“*, uvedl a doporučil, aby toto přechodné ustanovení v návrhu zákona zůstalo.

S poslancem Chytkou však nesouhlasila poslankyně Hana Šedivá, která chce podat návrh na zpřísnění podmínek pro insolvenční správce. *„Ten pozměňovací návrh bude znít: V § 6 odstavec 1 písmeno b) se za slova vysokoškolské vzdělání doplní magisterského studijního programu. Takže kompletní znění tohoto písmena b) bude: na vysoké škole v členském státě získala nebo ji bylo členským státem uznáno vysokoškolské vzdělání magisterského studijního programu právníckého nebo ekonomického směru“*, tvrdila.

Ve třetím čtení však poslanci návrh poslankyně Hany Šedivé nakonec nepodpořili. Poté Sněmovna návrh zákona o insolvenčních správcích schválila. Po ní se tím bude zabývat Senát. (kž)

Výňatek z Konkursních novin č. 6 z 22. března 2006

INSOLVENČNÍ SPRÁVCI BY NEMĚLI BÝT JEN PRÁVNÍCI A EKONOMOVÉ

autor **Karel Žitek**

Návrh insolvenčního zákona prošel v Poslanecké sněmovně třetím čtením a je v Senátu. Na tuto normu navazuje návrh zákona o insolvenčních správcích.

Co obsahuje, o tom jsme hovořili s členem Ústavně právního výboru Sněmovny poslancem **Ing. Radimem Chytkou**.

Můžete nám návrh zákona o insolvenčních správcích přiblížit?

Návrh zákona o insolvenčních správcích má podle mne dvě polohy. Zaprvé chceme, aby tento zákon byl slučitelný s právem Evropské unie tak, jak tomu je například u zákona o advokacii. Zde již platí, že advokáti z členských zemí EU mohou působit u nás a naši advokáti působí v rámci celé EU. To samé požadujeme pro insolvenční správce. Poslaneckou sněmovnou právě schválený zákon o úpadku hovoří mimo jiné o reorganizaci podniku. Tato záležitost je poměrně složitá a je možné, že právě na tuto reorganizaci podniků budeme využívat renomované zahraniční firmy.

Jaká je druhá poloha navrhovaného zákona?

Co se týče českých insolvenčních správců, tak i u nás chceme, aby měli vysokoškolské vzdělání ekonomického nebo právního směru. V návrhu je však přechodné období, které umožňuje, aby ti, kteří nemají potřebné vysokoškolské vzdělání, si je během šesti let dodělali. Jinak návrh zákona kromě ekonomického či právního vzdělání požaduje také zkoušky ze znalosti úpadkového práva, které budou organizovány Ministerstvem spravedlnosti, a registr správců, který bude veden jednotně pro celé území České republiky právě na Ministerstvu spravedlnosti. Stejně podmínky budou platit jak pro české správce, tak pro případné zahraniční firmy.

Znamená to, že insolvenčního správce mohl doposud dělat v podstatě kdokoliv?

Podmínka vysoké školy zde byla, jenomže dalšími různými ustanoveními se lidem dařilo jí obcházet. To znamená, že dnes jsou insolvenční správci i středoškoláci.

Dosavadní projednávání návrhu zákona o insolvenčních správcích ve sněmovně ukazuje, že názory na to, jak by měl vypadat, se dost různí...

Jde o lobby právníků, kteří by chtěli přechodné ustanovení šesti let zrušit. To znamená, že by povolání insolvenčních správců mohli v poměrně krátké době vykonávat jenom ti, kteří mají ekonomické nebo právní vzdělání. Vzhledem k tomu, že vysokoškolské vzdělání se týká i bakalářské úrovně, tak další spor se vedl o to, jestli stačí bakalářská úroveň nebo jestli musí jít o magisterské studium.

Jaký je váš názor?

Můj pohled je liberální. Nepochybuji o tom, že správci konkursních podstat by měli mít vysokoškolské vzdělání. Dovedu si však představit, že i vysokoškolák technického směru je schopen tuto funkci vykonávat velice dobře a v právních otázkách si může najmout právní firmu. Na druhé straně souhlasím s tím, že prostředím správců konkursních podstat by se mělo nějakým způsobem kultivovat. Jinými slovy, můj názor je takový, že vysoká škola je správně a může být ekonomického nebo právního směru. Rozhodně si však myslím, že bychom měli v návrhu zákonu nechat šestileté přechodné období, a také se domnívám, že formulace vysokoškolské vzdělání ekonomického a právního směru je dostatečné a nemusíme dodávat jakého by mělo být rozsahu.

Máte informace, co o návrhu zákona soudí senátoři?

Vím, že kolegové v Senátu již jeví o tuto normu zájem a diskuse, kdo bude moci v budoucnu vykonávat funkci insolvenčního správce, je zde velice živá. Na jedné straně stojí liberálnější přístup, který považuje pouze vysokoškolské vzdělání plus znalost úpadkového práva, na druhé straně stojí právníci, kteří by funkci správce spojili pouze s právnickým vzděláním.

Kdy nabude zákon o insolvenčních správcích účinnost?

V tom držíme jednotné datum. Jak velký insolvenční zákon, tak i tato norma o insolvenčních správcích nabude účinnosti 1. července 2007.

Výňatek z časopisu Spektrum Svazu průmyslu a dopravy ČR č. 3/2006 K ZÁKONU O KONKURZU A NOVELE ZÁKONÍKU PRÁCE

autor **Ing. Jaroslav Míl, MBA**, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

V jednom týdnu prošly v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky třetím čtením dva návrhy zákonů, zákona o konkurzu a zákoníku práce.

Každý z nich je jakoby z jiného světa. Zákon o konkurzu byl zpracován experty a schválen ve spolupráci vládnoucí strany i opozice. Výsledkem je moderní zákon představující kvalitativní krok vpřed.

Zákoník práce byl připraven vládou, prosazen za pomoci komunistů a vychází vstříc jen jedné skupině účastníků pracovněprávních vztahů. Výsledkem je zákon, který neznamena krok vpřed, ba ani konzervaci současného stavu, ale bezesporu návrat do minulosti a to dost vzdáleně.

Výše popsanému odpovídá i budoucí osud zmíněných zákonů. Zatímco zákon o konkurzu přežije případné politické změny, protože jde o krok vpřed, zákoník práce musí být dříve či později přepracován tak, aby bylo dosaženo společensky optimálního kompromisu výhodného pro všechny zúčastněné.

Zákon o konkurzu, pokud bude v podobě schválené Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR schválen, naplňuje požadavky Svazu průmyslu a dopravy ČR. Svaz průmyslu vítá, že návrh pojímá úpadek jako otázku ekonomickou, řešenou nejen právními prostředky a že tedy procesní řešení úpadku je nástrojem, nikoliv cílem insolvenčního zákona. Návrh zákona, přes svoji značnou rozsáhlost, zaručuje větší průhlednost a více méně neprotěžuje žádnou ze čtyř skupin zájmů, (tj. zájmy věřitelů, dlužníků, konkursních správců, soudců). Jen praxe ukáže, zda bude dosaženo i větší rychlosti konkursního řízení, je však možné, že pomalý průběh konkursů není ovlivněn jen zákonem o konkursu, ale více faktory.

Svaz považuje za velký přínos pro podnikatelskou veřejnost, že dopady insolvenčního zákona nebudou dále zatěžovat zdravé podnikatelské subjekty, a že tedy v zákoně již nebude ono absurdní ustanovení o tom, že věřitelé se zajištěnými pohledávkami budou uspokojeni do výše 70% zpeněžení. Toto ustanovení, proti kterému Svaz od jeho počátku brojí a které je v dosud platném zákoně o konkursu, totiž zatěžuje všechny podnikatelské subjekty, které musí své úvěry zajišťovat na základě požadavků bank několikanásobně více, tak, aby banka měla jí poskytnutý úvěr a zajištěn.

Svaz považuje text zákona v současné podobě za ekonomicky odůvodněný návrh, který úpadek chápe jako integrální součást ekonomiky a ne jen jako soudní řízení. Zejména oceňuje zákonem nově definovaný institut reorganizace, kterým se rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovu podniku. Konkurs je tedy jako řešení obtížné situace podnikatelského subjektu, který má více forem, z nichž je možné zvolit tu, která představuje minimalizaci postižení všech věřitelů. Podle názoru Svazu by bylo možné diskutovat o hranicích, které pro možnost reorganizace v zákoně jsou. Podle v současné době platného textu není reorganizace přípustná, jestliže celkový obrat dlužníka za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu nedosáhl alespoň částku 100 000 000 Kč, nebo zaměstnává-li dlužník méně než 100 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru. Tyto hranice by dle názoru Svazu bylo vhodné snížit nebo alespoň lépe ekonomicky zdůvodnit. Hranicí by tak neměla být určitá absolutní suma, ale určitý ekonomický ukazatel.

Svaz také přivítal zvýšenou odpovědnost v případě šikanozních konkursů nebo alespoň podvodných nebo nadsazených přihlášek pohledávek věřitelů. Pokud soud zjistí, že skutečná výše přihlášené pohledávky činí méně než 50% přihlášené částky, k přihlášené pohledávce se nepřihlíží ani v rozsahu, ve kterém byla zjištěna. Každý by měl mít na zřeteli, že věřiteli, který takovouto pohledávku přihlásil, insolvenční soud uloží, aby ve prospěch majetkové podstaty zaplatil částku, o kterou přihlášená pohledávka převýšila rozsah, ve kterém byla zajištěna. Osoby, které přihlášku pohledávky podepsaly, ručí za splnění povinnosti zaplatit částku společně a nerozdílně s přihlášeným věřitelem.

Svaz oceňuje, že návrh zákona reaguje na současnou situaci i situaci očekávanou, jakou je nevyhnutelný nárůst předlužení fyzických osob z titulu nesplácení půjček, včetně možnosti oddlužení i ustanovení o nepatrném konkursu.

V rámci metodické poradny na dotaz člena odpovídala členka právní komise KSKŘI Mgr. Irena Smutná.

DOTAZ:

Má otázka se týká problematiky prodeje úpadcova podniku dle ustanovení § 27a zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání v platném znění. Je možné při prodeji podniku dle ustanovení § 27a ZKV, kdy správce prodává veškeré složky, které tvoří podnik úpadce mimo závazků, které vznikly do dne prodeje podniku, vyjmout z tohoto prodeje pohledávky, které vznikly před datem prodeje?

Zajímalo by mne, zda s tímto převodem nebudou spojeny komplikace z hlediska zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty? Při převodu podniku dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, je prodej podniku uskutečňován včetně pohledávek a závazků z provozování podniku a nepodléhá dani z přidané hodnoty.

Dotazuji se, zda je situace stejná, pokud v režimu konkursu správce prodá podnik úpadce dle ustanovení § 27a a ZKV, tedy veškeré jeho složky avšak mimo závazků a pohledávek z provozu podniku. Tedy zda ani tento převod podniku nepodléhá dani z přidané hodnoty?

ODPOVĚĎ

Dle ustanovení § 27a může správce zpeněžit věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží provozování podniku jednou smlouvou. Za, v tomto ustanovení uvedené, majetkové hodnoty je třeba považovat i pohledávky související s provozem podniku. Jako takové by měly být předmětem prodeje, pokud správce zvolí postup podle citovaného ustanovení. Pokud správce z prodeje vyčlenil pohledávky, byl by dle našeho názoru narušen charakter podniku, tak jak je vymezen v § 27a ZKV a zároveň v § 5 obchodního zákoníku.

Dle našeho názoru lze skutečnost, že podnik je převáděn bez závazků, ale včetně pohledávek, zohlednit při stanovení ceny podniku. Jinou cenu bude mít podnik bez příslušného souboru pohledávek a jinou cenu podnik včetně tohoto souboru pohledávek. Tento rozdíl by v podstatě mohl pokrýt závazky vzniklé v souvislosti s provozováním podniku po prohlášení konkursu.

Další možností je rozdělení stávajícího podniku na několik organizačních složek, s tím, že některé organizační složky budou zpeněženy jako část podniku (tj. včetně pohledávek a zaměstnanců), přičemž tento převod bude osvobozen od DPH v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 235/2004 Sb. Další organizační složky budou zpeněženy postupně jako jednotlivé movité a nemovité věci (případně soubory těchto věcí) a pohledávky spojené s takto vymezenými částmi podniku budou vymáhány nebo zpeněženy samostatně.

Co se týče převodu závazků v rámci zpeněžení podniku nebo jeho části dle ustanovení § 27a ZKV.

Je zřejmé, že závazky nejsou předmětem předmětu převodu podniku dle § 27a ZKV. V tomto směru odkazujeme na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.6.2003, sp. Zn. Odo 388/2003, dále na komentář k § 27a v Zelenka, J. – Maršíková, J.: Zákon o konkursu a vyrovnání a předpisy související. Komentář. 2. vydání, Linde Praha a.s. a dále na článek Mgr. Ivany Mlejnkové v Konkursních novinách č. 9 ze dne 30. 4. 2003, kde je sdílen stejný právní názor.

info ze sekretariátu

Vážení členové, jak víte v průběhu měsíce ledna 2006 Vám byly rozeslány faktury k úhradě členského příspěvku ve výši 2 500,-Kč pro rok 2006. Děkujeme velké většině členů za jeho úhradu a pro ostatní připomínáme **číslo účtu KSKŘI v ČR – 3741007/ 2700** (HVB Bank Czech Republic), jako variabilní symbol uveďte číslo faktury bez písmen.